

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy 361.1

Hely

Idő

"1914"

Személy

Helyszám

Szerző

Cím A nyomor Budapesten.

Forrás: Magyarország

Bp.

(Hely)

1914 11/18

(Idő)

(Köt. v. füz.)

A nyomor Budapesten.

(Saját tudósítónktól.) Előző cikkünkben az ipari munkásság iróztatás nyomorúságát tártuk föl s hogy már szinte forradalmi a hangulat a szerencsétlen emberek közt. Annak az inségnek azonban, amely a főváros lakosságát sújtja, vannak még száználomra méltó rétegei is. Ezer meg ezer hivatalnok, kereskedőségű szűkölködik állás híján, száz meg száz tönkre ment kisiparosnak nincs meg a betevő falatja, sőt olyan nagy itt ebben a ragyogó metropolisban a pénzsűkség, hogy még a hivatásos koldus sem tud megélni. Ime néhány kép a budapesti nyomorúságból:

Koldusok insége.

Nemrég egy járásbírósi pörben egy újságíró vágalmazásért állt a törvény előtt. A fölperes egy hivatásos koldus volt, akiről azt írta a hírlapíró, hogy szimuláns, mert vagyonos ember, akinek a Szilágyi-utcában háromszobás lakása van, fiaihoz nevelőt, leányához zongoratanitónőt járatt s este szmokingosan színházba megy a legújabb divat szerint öltözött feleségével. A bíróság a vádlottat fölmentette, mert bebizonyosodott az igazsága. Az is kiderült a tárgyaláson, hogy ez a szemérmetlen koldus régebben jutott jómódba a sűrűn hulló garasokból, mert bizony manapság nem lehet megélni a könyörület filléreiből.

Olyan nagy a szegénység ebben a szép fővárosban éppen a kispolgárok és ipari munkások körében, akik tudvalevően a legjobb adako-

zók, hogy bizony hiába kopogtat náluk a nyomorék ember. Száz küszöbről elutasítják a koldust míg végre egy helyen kap valamit. Hogy meg tudjuk, mennyit keres ma egy koldus, fölkerestünk az utcán néhány ismert típust. Van itt a fő-

városban egy lábatlan, csuszó-mászó, szakállas nyomorék, akiről régebben az a hír járta, hogy nagy vagyont gyűjtött. Hát bizony az az idő már elmúlt, amikor olyan jól ment a sora, hogy közös háztartásra lépett egy virágáros asszonnyal, aki rendes háztartást vezetett, akivel vasárnaponként eljárt a kávéházba és a moziba. Most a külső váci-úti menedékhelyen akadunk rá. Panaszszal kezdte, panaszszal végezte a beszélgetést.

— Mennyit kerestél régebben?

— Volt olyan nap, ha szép idő volt, hogy amikor értem jött az asszony, tíz-tizennégy koronát adtam át neki. Olyan jól ment, hogy csacsi-fogatot szereztünk be és azon jártam haza a kültelekre.

— Két évvel ezelőtt ütött be a nyomorúság. Tudom én, hogy nem az emberek szíve lett rosszabb, hanem ők maguk is koldusok lettek. Előbb a csacsi-fogaton adtam tul, azután az asszony adott tul rajtam, mert bizony átlag husz-harminc krajcárra sülyedt a keresetem. Most vannak napok, hogy öt-hat krajcár se jut a kalapomba...

A belvárosi főplébánia-templom küszöbének koldusai valamikor irigvelt alakok voltak a koldustársadalomban. Ezeknek a soroknak az írója tizen-hét évvel ezelőtt koldusmezbe öltözve, a virág-

Közp. nyoma. XX. 63. 61. sz.

vasárnapi nagymise alatt maga is kozibuk terdelte a bejáró kőköckáira. Egy óra hosszat tanulmányozta ott a kolduséletet s hatvan perc alatt csaknem három forintnyi aprópénz hullott a kalapjába. Most megint ellátogatott a templom küszöbére és megkérdezte a koldusokat, mennyit keresnek egy vasárnap délelőtt?

— Huszonhét krajcárt kaptam hajnaltól délig — mondotta egy ősz öreg koldus.

— Én csak tizenháromat — szölt egy rongyokba burkolt öreg néni.

A székesfőváros jótékonyági ügyosztályán mondják, hogy a koldusok panasza megfelel a valóságnak. Ha a hatóság a menedékhelyeken nem adna nekik ingyen lakást, bizony valamennyi éhenfagyott volna ezen a szigorú télen.

Festőművész, mint viceházmester.

Nemcsak az ipari munkásság tömegei vannak munka nélkül, hanem a hivatalnokok és kereskedősegédek ezrei is állás nélkül lézengenek. Ezek a sokaság nyakán élőködnek és csaknem minden pesti családnak van egy-egy ilyen kitarthatója. Nagy a nyomorúság a bohém-világban is, különösen a színészek és művészek között. Ime egy példa a sok közül:

K. J., akinek néhai édesapja a pénzügyminisztérium tisztviselője volt, kitűnő eredménnyel elvégezte a festészeti mesteriskolát. Képeit látni lehetett a Szalonban és a Művészházban. A fiatal művész a múlt év elején árvaságra jutott éppen akkor, amikor külföldre készült. A megélhetés gondja éppen a legrosszabb időben szakadt rá. A gazdasági válságban senki sem vásárolt képet. K. J. kénytelen volt letenni az ecsetet, valami más

keresetű forrás után nézett. Sorra járta a címerdátát, de ezekben is oly sokan tülekedtek a sovány keresetért, hogy ő nem juthatott kenyérhez. Eleinte néhány barátja segítette s egy festőművész ateli-erjében huzta meg magát éjszakára. Azonban a festőművész sem tudta föntartani a lakását s hazament pátriájába. A fiatal ember most már az utcára került. Egy dohány-utcai kifőzésben, ahová néhanapján ebédelni járt, különös kegyképpen házi-szolganak fogadták meg s ott éldegélt néhány hétig, amíg a gazdasági válság vihara el nem söpörte kifőzést. Éppen Karácsony estéjén lett újra hajléktalan.

Ekkor eszébe jutott az a Batthyány-utcai ház, ahol, míg atyja élt, évekig laktak. Fölkereste a házmesterű s elpanaszolta a baját. A házmester ott fogta — vicének. Fiatal emberünk azóta hajnalban söpri a ház elejét, délelőttönként surolja a lépcsőt, porolja a lakók hamis perzsaszőnyegét, este pedig hatosokért pingálja a szerelmes szakácsnőket és a hozzájuk tartozó furvézert, vagy tüzoltót.